

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Molnár Gabriella Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a dr. Fehér Nemes Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen ingó kiadása iránt indított perében, a Fejér Megyei Bíróság 2010. április 12-én meghozott 15.G.40.168/2009/6. számú ítélete ellen az alperes által 8. és 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán a 2010. október 27-én megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes javára 150.000 (Egyszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A peres felek között 2008. június 26-án létrejött szállítási szerződés alapján az alperes a felperes tulajdonát képező 1.175 tonna, 12 méter hosszúságú, 8-32 mm átmérőjű betonacél tárolására, annak a felperes rendelkezési alapján történő feldolgozására, illetőleg az építkezés helyszínére való szállítására vállalt kötelezettséget. A megállapodás tartalmazta az anyag ellenértékét, továbbá a feldolgozással összefüggő díjazást. Megállapodtak továbbá felek a feldolgozási díj megfizetésének feltételeiben, továbbá a szerződésben rögzítésre került az is, hogy az anyag kiszállítására az alperesi telephelyen tárolt betonacél nyújt fedezetet. A felperes csak abban az esetben rendelhetett az alperesnél a rendelkezésre álló anyag értékénél nagyobb díjazású feldolgozást, ha biztosítékot (bankgaranciát) nyújt az alperesnek. Amennyiben a fizetendő díj összege meghaladta a betárolt anyag értékét, az alperes jogosult volt egyéb garancia biztosításáig szüneteltetni a további szállítást.

A Heves Megyei Bíróság Fpk.X-09-000027/4. számú, 2009. február 17-én közzétett végzésével a felperes fizetéseképtelenségét megállapította. A felszámolási eljárás kezdő időpontjában a felperes 335,63 tonna betonacélt a szerződött mennyiségből nem használt fel, az az alperes telephelyén található. Az alperes 72.680.367 forint összegű hitelezői igényt jelentett be a felperes felszámolási eljárásában, amelyből a felszámoló 68.271.980 forint összegű igényt „f” kategóriás hitelezői igényként igazolt vissza. A felperes felszámolója 2009. szeptemberében az alperes telephelyén tárolt 335,63 tonna betonacél értékesítésére pályázati felhívást tett közzé, a betonacél ellenértékét 70 forint + áfa/kg irányáron állapította meg, egyben felszólította az alperest az áru kiadására. Az alperes a betonacél kiadását megtagadta, annak jogszerű birtoklására hivatkozva, továbbá kifogást terjesztett elő a felszámolási eljárásban a felszámoló hitelezői igényét érintő besorolásával összefüggően. Álláspontja szerint a bejelentett követelése zálogjoggal biztosított, ezért annak „b” kategóriába történő besorolása lenne jogszerű.

A felperes módosított keresetében 335,63 tonna betonacél kiadására kérte kötelezni az alperest 28.192.920 forint értékben. Arra hivatkozott, hogy az áru ellenértékét kifizette, ezért annak kiadására az alperes köteles. Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta a felek között létrejött szállítási szerződés 4.2. pontját, amely olyan értelmű megállapodást tartalmaz, hogy ha a felperesnek tartozása keletkezik az alperes felé, a kielégítés biztosítéka a telephelyen tárolt anyag. Alperes szerint a felperes óvadékot biztosított a szerződésben, amelyre a zálogjog szabályait kell alkalmazni, ezért a felszámolónak a hitelezői igényt „b” kategóriába kellett volna sorolnia.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének helyt adva kötelezte az alperest a felperes által 90 napon belül megjelölendő összetételben a közléstől számított 15 napon belül 335,63 tonna betonacél 28.192.920 forint összegben való kiadására. Kötelezte továbbá alperest a felperes javára 480.000 forint perköltség, valamint az államnak külön felhívásra 900.000 forint feljegyzett illeték megfizetésére.

A határozat indokolásából kitűnően a peres felek a Ptk. 379. §-ában szabályozottak szerinti szállítási szerződést kötöttek, a megállapodásban rögzített ár szerint a felperes az áru ellenértékét megfizette, ezért az alperes az áru kiadására köteles. Az alperes védekezésével összefüggően az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a Ptk. 270. § (1) bekezdése értelmében óvadék tárgya pénz, bankszámla-követelés, értékpapír, továbbá jogszabályban meghatározott egyéb pénzügyi eszköz lehet, betonacél nem. Mivel az alperes arra is hivatkozott, hogy a betonacél árun zálogjoga áll fenn, ezért az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy az alperes érvényesítheti-e a felperessel szemben a zálogjogát, ha igen, milyen módon. Idézte a Ptk. 255. §-át, mely szerint a jogosult a zálogtárgyból - ha jogszabály kivételt nem tesz - bírósági határozat alapján, végrehajtás útján elégítheti ki igényét. Utalt a felszámolás kezdő időpontjában hatályos csődtörvény 34. § (2) bekezdésére, arra, hogy a felszámolási eljárás megindulásától kezdve az adós vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet. Felhívta a Cstv. 38. § (4) bekezdését, melynek értelmében az adós vagyontárgyán fennálló zálogjog a vagyontárgy értékesítésével szűnik meg. Utalt arra is, hogy a felszámoló feladata a felszámolás

alatt álló felperesi vagyon értékesítése, melynek módjáról a Cstv. 49. §-a rendelkezik azzal, hogy főszabályként a nyilvános pályáztatás, árverés keretében történik az értékesítés. Rögzítette, hogy a jogszabályi rendelkezések szerint a felszámoló joga és kötelezettsége a zálogjoggal biztosított vagyontárgy értékesítése is, melynek során befolyt vételár felosztásáról a törvény külön rendelkezik (49/D. §). E jogszabályi rendelkezésekből azt a következtetést vonta le, hogy a kielégítés e speciális szabályai alapján az alperes kizárólag a felszámoló eljárásának eredményeként juthat követeléséhez, amelynek előfeltétele, hogy a betonacélt az értékesítésre jogosultnak kiadja. Megállapította azt is, hogy az alperesnek, még ha a zálogjoga fenn is állna, az áru kiadását akkor sem tagadhatná meg, törvényi kötelezettsége annak kiadása.

Az alperes beszámítási igényével összefüggően a Ptk. 296. §-át idézve arra a megállapításra jutott, hogy beszámítani csak az egynemű és lejárt követeléseket lehet, a kereset pedig ingóság kiadására vonatkozik. Rögzítette azt is, hogy az ingóság ellenértékének meghatározása során azzal az indokkal fogadta el a felperes értékmegjelölését, hogy az ingóság ellenértéke a felperes által a szerződéses ár szerint kifizetett összeg, amihez képest a pályázati ár lényegesen kevesebb. Utalt arra is, hogy a kiadandó áru összetételének meghatározására a felek megállapodása alapján a felperesnek joga van, azaz végrehajtható a bírósági határozat oly módon is, ha a felperes egy záros határidőn belül határozza meg az áru összetételét, amihez képest kell az alperesnek az ingóságot kiadni.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperesi kereset elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felperes a per tárgyát képező betonacél ellenértékét az alperesnek megfizette. Arra hivatkozott, hogy felperes folyamatos megrendelésekkel halmazta el, és az alperes bízva a felek között létrejött megállapodásban, a nála biztosítékként lekötött betonacélt tekintette a felperes által eszközölt szállítások ellenértéke biztosítékának. Úgy vélte a szállítási szerződés 4.2. pontja kétséget kizáróan tartalmazza, hogy a betárolt betonacél nyújt fedezetet a megrendelő felperes által ki nem fizetett számlák tekintetében. Mindezek alapján a megállapodás szerint jogosult a fedezetként birtokában lévő betonacél kiadásának megtagadására. Sérelmezte továbbá, hogy a felperes annak ellenére, hogy a szállítási szerződés 4.6. pontja átruházási tilalmat létesít a felperes számára, e tilalom ellenére az árut értékesítette. Kifejtette: az értékesítés érvénytelen, mert a felek között létrejött megállapodás rendelkezéseibe ütközik, ugyanis a felperes mintegy 70 millió forint ki nem fizetett betonacél és bér munka ellenértékével tartozott az alperesnek akkor, amikor ez az értékesítés megtörtént. Az érvénytelenség jogkövetkezménye pedig, hogy a felperes az ingók kiadását nem kérheti. Alperes utalt arra is, hogy a felperes a betonacél kiadását a vevőként megjelölendő harmadik személynek kéri, ez a harmadik személy pedig az ingók esetében tulajdonjogot nem szerezhetsen, mert az átruházás két feltétele közül a dolog átadása nem történt meg, így a tulajdonjog sem szállt át. Az alperesi álláspont szerint a jelen ügyben az a rendkívüli méltánytalan helyzet alakult ki, hogy a felperes az alperes több mint 70 millió forint összegű

számlakövetelését nem fizette ki, a felszámoló a bejelentett hitelezői igényt „f” kategóriába soroltan igazolta vissza, amely az igénye meg nem térülését jelenti. Hangsúlyozta továbbá, hogy a felperes tulajdonában álló betonacél a ki nem fizetett számláknak a fedezete, az a követelésekbe beszámítható. Mindehhez alperesnek - álláspontja szerint - a szerződés alapján joga van, e jogot nem érinti a felperes felszámolásának az elrendelése sem. Úgy vélte, mindezek miatt alappal tagadhatta meg a betonacél kiadását.

Felperes az alperesi fellebbezésre tett ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, valamint az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

Kifejtette, az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen állapította meg, hogy a peres felek között 2008. június 26. napján szállítási szerződés jött létre, a szerződés szerinti mennyiségű betonacél ellenértékét a felperes - az alperes fellebbezésének benyújtásáig, az alperes által sem vitatottan - megfizette az alperes részére, így a Ptk. 379. §-a alapján a betonacél kiadását nem tagadhatja meg. Kiemelte: az alperes az arra vonatkozó állítását, hogy a felperes az áru ellenértékét megfizette a részére az elsőfokú eljárás során elismerte, a fellebbezés indokolásában már másként nyilatkozott, erre vonatkozó állítását azonban semmilyen új bizonyítékkal nem támasztotta alá. A fellebbezésének második oldalán ugyanakkor önmagával is ellentmondásba keveredett, amikor akként nyilatkozott, hogy a peresített betonacél a felperes tulajdonát képezi. Felperes hangsúlyozta az elsőfokú eljárásban már kifejtett jogi érveire utalva, hogy a betonacél óvadék tárgya nem lehet, a kézizálog jogszabályi feltételei - így kifejezetten a zálogtárgy átadása, a szerződés írásba foglalása - pedig nem állnak fenn. Megjegyezte, hogy ha az alperesnek zálogjoga állna is fenn a betonacél felett, úgy zálogjogosultként sem lenne jogosult annak kiadását megtagadni. Felperes a szállítási szerződés 4.6. pontjával összefüggően azt emelte ki, hogy e szerződéses rendelkezés értelmében a leszállított betonacélt a bér munkadíj teljes megfizetéséig a megrendelő nem jogosult zálogként vagy biztosítékként átruházni. Felperes számára értelmezhetetlen, hogy az alperes a fellebbezésében ezen szerződéses rendelkezésre történő hivatkozással kérte annak megállapítását, hogy a felperesi felszámolási eljárásban nyilvános pályázati felhívás alapján történt ingó értékesítés érvénytelen. Úgy vélte, az értékesítésre került betonacél tulajdonjoga nem képezte vita tárgyát a felek között, így annak értékesítésére a Cstv. 48. §-ában foglaltak szerint a felszámoló minden körülmények között jogosult és egyben köteles is volt. A felperesi pályázati kiírás mindenben a felek közötti szállítási szerződésben foglalt paramétereknek megfelelően tartalmazta a betonacél fajta szerinti megjelölését. Utalt arra is, hogy a pályázati kiírással kapcsolatosan jogszabálysértésre hivatkozással az alperes nem terjesztett elő kifogást az illetékes felszámolási bíróság előtt. Annak pedig, hogy a felszámoló a pályázat nyertese részére kérte a betonacél kiadását az az indoka, hogy a pályázati kiírásban foglaltak szerint is a nyertes pályázó jogosult megjelölni a betonacél pontos paramétereit, igénye szerint. Az alperesi beszámítási kifogással összefüggően azt hangsúlyozta, hogy a Ptk. 296. §-a alapján beszámításra csak egynemű és lejárt követeléseknél van lehetőség. Így az alperes a felperesi kereseti kérelemben megjelölt ingó kiadására irányuló követelésébe a követelések

egyneműségének a hiánya miatt nem jogosult beszámítani a felperessel szemben fennálló és a felszámolási eljárásba bejelentett pénzkövetelését.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a bizonyítékokat a Pp. 260. §-ban írt mérlegelési szabályok szerint okszerűen értékelte, és helytálló jogi következtetésre jutott a jogszabályok mindenben helyes alkalmazásával.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság határozata indokolásában kifejtett jogi álláspontjával, az indokolás kiegészítése csupán a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel szükséges az alábbiak szerint.

Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen tagadta az elsőfokú eljárásban általa elismert betonacél ellenértékének felperesi kiegyenlítését. Az elismerés következményeként reá háruló bizonyítási kötelezettségének azonban nem tett eleget, ennek hiányában pedig az erre vonatkozó állítását megalapozottnak a másodfokú bíróság nem fogadhatta el.

Tévesen érvel alperes a fellebbezésében továbbá azzal is, hogy a felperessel kötött megállapodás alapján a szállítási szerződés 4.2. pontjában foglaltakra figyelemmel jogosult a birtokában lévő betonacél kiadásának a megtagadására. Ahogy erre az elsőfokú bíróság is helyesen utalt, a felperes tulajdonában álló betonacél áru kiadására az alperes akkor is köteles lenne, ha ez a felek közötti megállapodás értelmében zálogtárgynak minősülne. Az elsőfokú bíróság ezt követően alappal idézte a felperes felszámolására irányadó Cstv. hatályos rendelkezéseit a zálogjog megszűnésére, és a felszámolási eljárásban főszabályként érvényesülő pályázat, illetve árverés útján történő értékesítésre vonatkozóan. Megalapozottan vont le az idézett jogszabályi rendelkezésekből azt a következtetést, hogy a kielégítés e speciális szabályai alapján az alperes kizárólag a felszámoló eljárásának eredményeként juthat a követeléséhez, a felszámolási eljárásban érvényesített hitelezői igénye kielégítéseképpen.

Az elsőfokú bíróság által idézett jogszabályhelyekre figyelemmel alap nélkül állította alperes a felperes tulajdonát képező betonacél áru felszámolási eljárásban történt értékesítésének érvénytelenségét is a felek között létrejött megállapodás 4.6. pontjára utalással. A Cstv. adósi (felperesi) vagyon értékesítésére vonatkozó kogens rendelkezései ugyanis felülírják a felek között létrejött szállítási szerződés rendelkezéseit. Megalapozatlan továbbá a követelése beszámításának a jogszerűségét érintő alperesi érvelés is, az elsőfokú bíróság által az elsőfokú ítéletben kifejtett jogi indokok alapján, mellyel a Fővárosi Ítéltábla mindenben egyetértett.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - annak helyes indokaira figyelemmel - a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

Az alperes eredménytelen fellebbezése folytán maga viseli a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az Itv. 46. § (1) bekezdése szerinti másodfokú eljárási illetéket, valamint megfizetni tartozik a felperesnek a 32/2003. (VIII. 22.) IM. r. 3. § (1)-(2) bekezdés a) és b) pontja, továbbá az (5)-(6) bekezdés alapján hivatalból, mérlegeléssel, a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan megállapított ügyvédi munkadíjat. A másodfokú bíróság a megállapított ügyvédi díjra felszámította a rendelet 4/A. § alapján a tevékenység ellenértékét terhelő általános forgalmi adó összegét is.

Budapest, 2010. október 27.

. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

Dr. Czifra Veronika s.k.
előadó bíró

. Katinszky Márta Cecília s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző